

Załącznik
do uchwały Nr VI/30/11
Rady Miejskiej Dobrzyń nad Wisłą
z dnia 31 marca 2011 roku

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA
DLA MIASTA I GMINY DOBRZYŃ NAD WISŁĄ**

Sporządziła:
Zofia Józwiak
Inspektor ds. ochrony środowiska
i gospodarki lokalowej

Dobrzyń nad Wisłą, marzec 2011 r.



Spis treści

1. Wstęp
2. Realizacja za lata 2009-2010 w zakresie poszczególnych komponentów środowiska
 - 2.1. Gospodarka wodno-ściekowa
 - 2.1.1. Zaopatrzenie w wodę
 - 2.1.2. Odprowadzenie ścieków
 - 2.2. Ochrona powietrza
 - 2.3. Ochrona przyrody
 - 2.4. Edukacja ekologiczna
 - 2.5. Ochrona powierzchni ziemi i gleb
 - 2.6. Ochrona przed hałasem
3. Podsumowanie i wnioski



1. Wstęp

Zgodnie z artykułem 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami) organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza gminny program ochrony środowiska, uwzględniając wymagania niezbędne przy sporządzaniu polityki ekologicznej państwa określone w artykule 14 w/w ustawy.

Program, o którym mowa, uchwała rada gminy (artykuł 18 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska). Stosownie do art. 18 ust. 2 w/w ustawy z wykonania gminnego programu ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia radzie gminy.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Dobrzyń nad Wisłą został przyjęty przez Radę Miejską w Dobrzyniu nad Wisłą w dniu 7 października 2004 roku uchwałą Nr XVI/84/04, a następnie zaktualizowany Uchwałą Rady Miejskiej Nr III/9/10 w dniu 29.12.2010r.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Dobrzyń nad Wisłą” stanowi narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w mieście i gminie. Podstawowym założeniem programu jest poprawa stanu środowiska oraz zapewnienie skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją, a także stworzenie warunków dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

2. Realizacja w latach 2009-2010 w zakresie poszczególnych komponentów środowiska

2.1. Gospodarka wodno-ściekowa

2.1.1. Zaopatrzenie w wodę

Praktycznie cała gmina jest wyposażona w sieć wodociagową, jednak występują pojedyncze nieruchomości, których mieszkańcy zaopatrują się w wodę z własnych studni kopanych.

W 2009r. mieszkańcy wykonali 12 szt. przyłączy wodociagowych do istniejących sieci wodociagowych, zaś w 2010r. 10 szt. Przeważająca liczba to przyłącza do nowo wydzielonych działek przeznaczonych do zabudowy mieszkaniowej.

W 2009r. rozbudowano sieć wodociagową w Dobrzyniu nad Wisłą w ul. Skaszewskiej i Placu Wolności o długości 137 mb. Ponadto w stacji uzdatniania wody w Dobrzyniu nad Wisłą wymieniono złoże filtracyjne z masą aktywną w 3 szt. odżelaziaczy.

W 2010r. w ramach modernizacji wymieniono istniejącą sieć wodociagową w Dobrzyniu nad Wisłą w ulicach: Słowackiego, Plac Wolności, Mickiewicza, Kilińskiego, Zduńskiej, Lipnowskiej o łącznej długości 495 mb oraz wymieniono 47 przyłączy o długości 335,5 mb.

W zakresie poprawy stanu środowiska koniecznością jest zapewnienie właściwej jakości wody do picia.

Z analizy wyników badań wody w okresie 2009-2010 wynika, że woda do spożycia dostarczana mieszkańcom z ujęć w Chalinie i Grochowsku oraz z ujęcia Zaduszniki (przez Spółkę EKOFLORA) odpowiadała wymaganiom jakościowym zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia ze względu na skład fizykochemiczny i mikrobiologiczny.

Występowały jednak kłopoty z zapewnieniem wymaganej jakości wody pod względem fizykochemicznym z ujęcia w Dobrzyniu nad Wisłą - stwierdzano przekroczenia w zakresie



parametrów manganu, chlorków, barwy - w związku z czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie stwierdzał warunkową przydatność wody do spożycia.

Z opracowania wykonanego przez Zespół Promocji i Inicjatyw Ekologicznych „BIOSERVICE” Gospodarstwa Pomocniczego przy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy wynika, że uzdatnienie wody surowej do parametrów zgodnych z wyżej cytowanym rozporządzeniem wymaga korekty układu technologicznego na stacji uzdatniania (działanie inwestycyjne).

Ponadto jakość wody dostarczanej mieszkańcom z ujęcia w Dobrzyniu nad Wisłą w 2010r. była trzykrotnie zaburzona pod względem bakteriologicznym. W miesiącach: lipcu, wrześniu i grudniu stwierdzono obecność bakterii grupy coli, co spowodowało warunkowe dopuszczenie wody do spożycia przez ludzi po uprzednim jej przegotowaniu. Dotychczas nie ustalono miejsca przedostawania się bakterii z zewnątrz do urządzeń wodociągowych.

2.1.2. Odprowadzenie ścieków

Kluczowym problemem w gminie jest gospodarka ściekowa. Brak kanalizacji sanitarnej sprzyja powstawaniu negatywnych zjawisk, do których należy m. in. zrzut ścieków bezpośrednio do gruntu lub do pobliskich rowów, powodujący zanieczyszczenie gleby oraz pobliskich cieków wodnych, przez co stanowi poważne zagrożenia dla środowiska.

Teren miasta Dobrzyń nad Wisłą jest skanalizowany, poza ulicami: Królowej Jadwigi, Wiślaną, i częścią ulic: Płockiej, Nawojki., Lipnowskiej i Zjazd.

W 2009r. wykonano 122 mb kanalizacji sanitarnej w ulicy Skaszewskiej i Placu Wolności.

W 2010r. wykonano 431,48 mb sieci kanalizacji sanitarnej w ulicach: Mickiewicza, Słowackiego, Zduńskiej i Franciszkańskiej oraz 12 szt. przyłączy o łącznej długości 60mb.

Właściciele nieruchomości nie mający możliwości przyłączenia się do kanalizacji sanitarnej, mogą również w sposób właściwy pozbyć się ścieków bytowych. Podmiot prowadzący eksploatację kanalizacji, posiada zezwolenie Burmistrza na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych do oczyszczalni ścieków przy ul. Licealnej w Dobrzyniu nad Wisłą. W raportowanym okresie żaden właściciel nieruchomości zobowiązany do zawarcia umowy (na podstawie § 4 ust. 8 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Dobrzyń nad Wisłą uchwalonego Uchwałą Nr XXXIII/180/06 z dnia 31 sierpnia 2006 roku Rady Miejskiej Dobrzyń nad Wisłą) z opróżniającym zbiorniki bezodpływowe i transportującym nieczystości ciekłe, takiej umowy nie zawarł. Zbiorniki były opróżniane na indywidualne zgłoszenie usługi przedsiębiorcy. Wg informacji uzyskanej od świadczącego usługę – w 2009r. mieszkańcy dokonali - 342 zgłoszeń (odebrano 855m³ ścieków), zaś w 2010r. - 238 zgłoszeń (odebrano 610m³ ścieków).

W celu właściwej eksploatacji w/w oczyszczalni ścieków przedsiębiorca zgłosił konieczność zabudowy kraty mechanicznej - kosztowej do wyłapywania zanieczyszczeń ścieków dopływających do pompowni, co nie znalazło dotychczas odzwierciedlenia w budżecie gminy.

Oprócz komunalnej oczyszczalni ścieków w mieście funkcjonują 2 przydomowe oczyszczalnie wybudowane z pomocą finansową gminy, z czego 1 zrealizowana została w 2009r.

Na terenie wiejskim gminy sytuacja przedstawia się następująco:

-do 2009 roku wybudowano na terenie gminy 214 indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków, z których 211 zrealizowano z pomocą finansową gminy, natomiast 3 wykonane zostały kosztem i staraniem właścicieli nieruchomości,



- w 2009 roku zrealizowano 31 POŚ z pomocą finansową gminy oraz 1 POŚ przy Domu Weselnym w Szpiegowie z własnych środków przedsiębiorcy. W 2010 roku nie oddano do użytku żadnego obiektu w tym zakresie. Łącznie na terenie gminy funkcjonuje 246 POŚ.

Liczba POŚ w poszczególnych miejscowościach na dzień 31 grudnia 2010r. wynosi odpowiednio:

1. Bachorzewo – 15 szt.
2. Chalin - 19 szt.
3. Chudzewo – 1 szt.
4. Dyblin – 10 szt.
5. Glewo – 15 szt.
6. Glewo Mokre – 3 szt.
7. Główniczyn – 8 szt.
8. Grochowalsk – 9 szt.
9. Kamienica – 2 szt.
10. Kisielewo - 6 szt.
11. Kochoń – 10 szt.
12. Kolonia Chalin – 7szt.
13. Krępa – 12 szt.
14. Krojczyn – 20 szt.
15. Lenie Wielkie – 15 szt.
16. Michałkowo – 10 szt.
17. Mokowo – 9 szt.
18. Mokówko – 6 szt.
19. Płomiany – 8 szt.
20. Ruskowo – 7 szt.
21. Skaszewo – 2 szt.
22. Strachoń – 2 szt.
23. Stróżewo – 2 szt.
24. Szpiegowo – 21 szt.
25. Tulibowo – 4 szt.
26. Wierznica – 6 szt.
27. Wierzniczka – 1 szt.
28. Zbyszewo – 16 szt.

Ponadto na terenie gminy funkcjonują lokalne oczyszczalnie ścieków:

- w Dyblinie – obsługująca budynek szkoły oraz miejscowe osiedle domków jednorodzinnych,
- we wsi Chalin (dwie) – jedna obsługuje 5-lokalowy budynek byłej agronomówki, druga obiekt szkoły i 14 – lokalowy budynek mieszkalny,
- w Krojczynie – obsługująca budynek szkoły i przyszkolne zasoby mieszkaniowe.

Są to obiekty przynoszące zauważalne efekty w ochronie wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy.

Pozostaje jednak wiele nieruchomości funkcjonujących w oparciu o szamba, których sposób wykonania i stan techniczny mogą budzić zastrzeżenia, a rolnicze wykorzystanie ścieków z tych szamb odbywa się bez jakiejkolwiek kontroli. Incydentalnie występują również nieruchomości, nie wyposażone w okresowo opróżniane zbiorniki bezodpływowe.

Pomimo realizowanych inwestycji sytuacja w zakresie gospodarki ściekowej jest nadal niezadowolająca.

2.2. Ochrona powietrza



Na terenie gminy Dobrzyń n/Wisłą nie funkcjonują duże zakłady, z których emisja mogłaby w sposób zdecydowany wpływać na jakość powietrza atmosferycznego.

Najpoważniejszym problemem na terenie gminy jest nadal niska emisja - emisja pyłów i szkodliwych gazów pochodząca z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla odbywa się w nieefektywny sposób. Powodowana jest przez liczne źródła wprowadzające do powietrza niewielkie ilości zanieczyszczeń. Duża ilość emitorów wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości powoduje, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Ponadto spaliny stanowią również niebezpieczeństwo dla zdrowia, ze względu na fakt spalania w paleniskach domowych opakowań plastikowych, gumowych, odpadów komunalnych, które przy spalaniu emitują rakotwórcze substancje.

Zasadniczymi kierunkami działań na rzecz ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza z energetycznego spalania paliw, które miały miejsce na terenie gminy to:

1. spalanie węgla o najkorzystniejszych parametrach, takich jak: zasiarczenie, zawartość popiołu, wartość opałowa (dotyczy kotłowni stanowiących własność gminy),
2. dążenie do zmniejszenia strat energii wytworzonej, głównie cieplnej, poprzez poprawę parametrów energetycznych budynków (termoizolacja, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej). Brak jednak statystyki w tym zakresie,
3. wymiana kotłów c.o. z przeznaczeniem na paliwo ekologiczne m.in. w Szkole Podstawowej w Dyblinie, Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Dobrzyniu nad Wisłą, w kotłowni Wspólnoty Mieszkaniowej w Bachorzewie. Brak jest danych w zakresie działań osób fizycznych.

Na zapewnienie lepszej jakości powietrza na terenie gminy wpływa również modernizacja i budowa nowych nawierzchni dróg. Polepszenie warunków drogowych wpływa na ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu. Modernizacja i budowa dróg jest również działaniem podejmowanym w celu zmniejszenia uciążliwości hałasu drogowego i poprawy stanu środowiska akustycznego.

W 2009 roku Gmina Dobrzyń nad Wisłą w ramach infrastruktury drogowej zrealizowała 1160 mb nawierzchni bitumicznej na drodze gminnej w miejscowości Mokówko i 800 mb we wsi Glewo-Mokre.

W latach 2009-2010 nie wykonywano na terenie gminy pomiarów kontrolnych jakości powietrza. W 2009r. pomiary kontrolne przeprowadzono na terenie powiatu lipnowskiego.

Strefa powiatu lipnowskiego w wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2009r. określonej dla ochrony zdrowia ludzi według poziomów dopuszczalnych (dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony, ołów, benzen i tlenek węgla) zaliczona została do klasy A. Tę samą klasę uzyskała przy określeniu rocznej oceny jakości powietrza dla ochrony zdrowia ludzi według poziomów docelowych (arsen, benzo(a)piren, kadm, nikiel i ozon).

W klasie A stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych.

2.3. Ochrona przyrody

Ochrona przyrody i krajobrazu prowadzona jest w oparciu o ustawę z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, na mocy, której gmina wydaje zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów. Realizując to zadanie w latach 2009-2010 wydano 111 decyzji, z czego 62 w 2009r. i 49 w 2010r.

W ramach procedur przewidzianych przez przepisy ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wydano 4 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, 4 postępowania



w sprawie wydania decyzji zostały umorzone z uwagi na fakt, iż zamierzenia będące przedmiotem tych postępowań nie kwalifikowały się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Systematycznie pielęgnowany jest pomnik przyrody – dąb szypułkowy zlokalizowany w zespole dworsko-parkowym w Krojczynie, wpisanym do rejestru zabytków 11 maja 1987 r. pod nr 225/A.

Prowadzone jest zalesianie gruntów rolnych. W 2009r. zalesiono łącznie 11,20 ha gruntów rolnych, natomiast w 2010r. nie prowadzono zalesień.

Wykonywane są zadania w zakresie utrzymania i bieżącej pielęgnacji drzew w pasach drogowych przez poszczególnych zarządców dróg.

Ponadto w raportowanym okresie na terenie miasta posadzono 86 drzew i 167 krzewów.

2.4. Edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna ma podstawowe znaczenie w realizacji celów polityki ekologicznej państwa, podobnie jak zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o środowisku. Na terenie gminy działalność edukacyjną prowadzi Urząd Miasta i Gminy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego i szkoły.

Działania podejmowane przez Urząd Miasta i Gminy koncentrują się już od kilku lat na:

- współorganizowaniu ze szkołami akcji „Sprzątanie świata” poprzez zapewnienie uczniom worków na śmieci, rękawic oraz odbioru zebranych odpadów,
- informowaniu społeczeństwa o możliwościach prawnych uczestniczenia w podejmowaniu decyzji mających wpływ na stan środowiska, chociażby w przypadku decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych dla inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska,
- prowadzeniu publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie na stronie w.w.w.bip.dobrzyn.pl w zakładce Dostęp do informacji o środowisku,
- informowaniu o zagrożeniach związanych z azbestem oraz obowiązkach właścicieli dotyczących wykorzystywania i usuwania wyrobów zawierających azbest, a także o podmiotach z terenu powiatu lipnowskiego posiadających uprawnienia do demontażu pokryć dachowych zawierających azbest,
- informowaniu o sposobach prawidłowego pozbywania się przez użytkowników zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych oraz o znajdujących się na terenie gminy zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych.

Pracownicy Ośrodka Doradztwa Rolniczego prowadzą swoją działalność poprzez indywidualne doradztwo, szkolenia i publikację pod nazwą „Wieś kujawsko-pomorska”.

W 2009r. przeprowadzono 24 szkolenia, w których uczestniczyło ca 600 osób, zaś w 2010r. odbyło się 21 szkoleń, a ich uczestnikami było ca 700 rolników. Tematami szkoleń były między innymi sprawy związane ze stosowaniem środków ochrony roślin, nawożenie określonych grup upraw, minimalne wymogi wzajemnej zgodności (otrzymanie płatności uzależnione od przestrzegania przez rolników obowiązującego prawodawstwa), problemy uprawowe konkretnych grup roślin, zakładanie ekologicznego ogrodu przydomowego, propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności, podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i kulinarnego regionu, zasady wypełniania wniosków o płatności bezpośrednie.

Kształtowanie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży jest realizowane w formalnym systemie kształcenia, obejmującym wychowanie przedszkolne, szkolnictwo podstawowe i ponadpodstawowe. Tematyka ekologiczna stanowi element wielu przedmiotów.



Ponadto w okresie od 1.09.2009r. do 16.12.2010r. Gmina Dobrzyń nad Wisłą brała udział w realizacji projektu „Region Płocki, Kujaw i Ziemi Kutnowskiej regionem świadomych ekologicznie” finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Celem projektu było podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa w/w Regionów dla wdrażania zrównoważonego rozwoju.

W ramach projektu odbywały się konferencje, warsztaty i seminaria, których uczestnikami były gminy i szkoły z w/w regionów. W spotkaniach organizowanych w tut. urzędzie gminy współuczestniczyli m. in. pracownicy, mieszkańcy, radni, sołtysi.

Ponadto Gmina Dobrzyń nad Wisłą wzięła udział w Konkursie „Gmina zrównoważonego rozwoju”, którego organizatorem było Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku, a współorganizatorem m.in. Włocławskie Centrum Edukacji Ekologicznej we Włocławku. Uczestnicy Konkursu otrzymali certyfikaty, gmina mosiężną tablicę „Gmina Zrównoważonego Rozwoju”.

2.5. Ochrona powierzchni ziemi i gleb

Gmina udziela corocznie pomocy finansowej na badania właściwości agrochemicznych gleby (zawartość składników pokarmowych i zakwaszeń) wykonywane przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Bydgoszczy na rzecz rolników z terenu miasta i gminy.

Do chwili obecnej właściciel działki nr 15 położonej w Chalinie, stanowiącej w części wyrobisko poeksploatacyjne po wydobywaniu kruszywa nie rozpoczął rekultywacji w uzgodnionym przez Starostę Lipnowskiego kierunku rolno-leśnym. Aktualnie składa się na nieruchomości odpady, które mają być użyte do wypełnienia niecki wyrobiska.

2.6. Ochrona przed hałasem

Głównym źródłem hałasu jest komunikacja. Położenie miasta i gminy Dobrzyń n/Wisłą poza głównymi szlakami komunikacyjnymi powoduje, że problem hałasu pochodzącego od komunikacji jest niewielki. W celu zmniejszenia uciążliwości hałasu drogowego i poprawy stanu środowiska akustycznego podejmowane były działania w zakresie budowy dróg określone w pkt 2.2.

Uciążliwości wynikające z nadmiernego hałasu są lokalne i najbardziej dotyczą mieszkańców miasta Dobrzyń n/Wisłą mieszkających wzdłuż ulic, po których odbywa się ruch tranzytowy Włocławek - Lipno – Płock (droga nr 562).

Jedynym rozwiązaniem może być skierowanie ruchu tranzytowego poza centrum miasta.

Z uwagi na fakt, że równolegle zostało przygotowane sprawozdanie z realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami w raporcie pominięto kwestie dotyczące gospodarki odpadami.

3. Podsumowanie i wnioski

Program Ochrony Środowiska stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie. Jego realizacja ma doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego poprzez efektywne zarządzanie jego zasobami oraz zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące przed jego degradacją.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono przedsięwzięcia, które były realizowane w okresie sprawozdawczym, mające istotne znaczenie dla poprawy stanu środowiska w gminie.



Reasumując, można stwierdzić, że założone w polityce ekologicznej cele państwa, są realizowane w Mieście i Gminie Dobrzyń nad Wisłą, zgodnie z kierunkami i priorytetami określonymi w gminnym programie ochrony środowiska.

Za realizację zadań ujętych w w/w dokumencie odpowiedzialny jest Burmistrz Miasta i Gminy, który na bieżąco monitoruje jego realizację oraz w cyklu dwuletnim przedstawia Radzie Miejskiej raport z realizacji.

